

UNIVERSITATEA „NICOLAE TITULESCU” din BUCUREȘTI
FACULTATEA DE DREPT
ȘCOALA DOCTORALĂ

TEZĂ DE DOCTORAT

CONTRACTUL DE LEASING

Coordonator științific prof. univ. dr. **STANCIU CĂRPENARU**

Conducător științific

Prof. univ. dr. **ROȘ VIOREL**

Studentă doctorandă

TOMESCU RALUCA ANTOANETTA

București

2020

Cuprins

Capitolul 1. Noțiuni introductive

Secțiunea 1.1. Apariția și evoluția operațiunilor de leasing

Secțiunea 1.2. Terminologie și etimologie

Secțiunea 1.3. Leasingul în dreptul S.U.A, al altor țări din Uniunea Europeană și din Japonia

Secțiunea 1.4. Reglementarea leasingului în dreptul român

Capitolul 2. Operațiunile de leasing

Secțiunea 2.1. Noțiuni

Secțiunea 2.2. Importanță, avantaje, rol

2.2.1. Avantajele conferite de operațiunea de leasing participantilor la aceasta operațiune

2.2.2. Leasing – Limite, dezavantaje, riscuri

Secțiunea 2.3. Relația operațiunii de leasing/contract de leasing

2.3.1. Contractul de vânzare – cumpărare

2.3.2. Contractul de mandat

2.3.3. Contractul de leasing

2.3.4. Contractul de asigurare

Secțiunea 2.4. Mecanismul formării operațiunilor de leasing

2.4.1. Precizări prealabile

2.4.2. Etapa prealabilă

2.4.3. Etapa locațiunii

2.4.4. Etapa opțiunii

Capitolul 3. Noțiunea și formele contractului de leasing

Secțiunea 3.1. Noțiunea contractului de leasing. Reglementare. Definiția contractului de leasing. Caractere juridice. Natura juridică

Secțiunea 3.2. Delimitarea contractului de leasing de alte contracte care prezintă caracteristici asemănătoare

3.2.1. Delimitarea contractului de leasing față de contractul de locațiune

3.2.2. Delimitarea contractului de leasing de contractul de vânzare – cumpărare cu plata în rate

3.2.3. Delimitarea contractului de leasing de contractul de credit

3.2.4. Contractul de leasing față de contractul de vânzare cumpărare cu plata la termen

Secțiunea 3.3. Clasificarea contractelor de leasing

3.3.1. Clasificarea contractului de leasing în funcție de natura obiectului tranzacției

3.3.2. Clasificarea contractului de leasing după durata perioadei de leasing

3.3.3. Clasificarea contractului de leasing după poziția furnizorului în contract

3.3.4. Clasificarea contractului de leasing după specificul tehnicii de realizare a operațiunii de leasing

3.3.5. Clasificarea contractului de leasing după sursa de finanțare

3.3.6. Clasificarea contractului de leasing în funcție de subiectele de drept care participă la operațiune

3.3.7. Clasificarea contractului de leasing după natura operațiunii de leasing

Capitolul 4. Condițiile de validitate ale contractului de leasing

Secțiunea 4.1. Capacitatea părților de a contracta.

 Capacitatea de a contracta a utilizatorului/locatar

 Capacitatea de a contracta a finanțatorului/locator

 Reguli speciale privind constituirea societăților de leasing

Secțiunea 4.2. Consimțământul

Secțiunea 4.3. Obiectul contractului de leasing Bunul dat in leasing. Prețul contractului de leasing

Secțiunea 4.4. Cauza încheierii contractului de leasing

Secțiunea 4.5. Forma contractului de leasing

Capitolul 5. Cuprinsul contractului de leasing

Secțiunea 5.1. Precizari prealabile

Secțiunea 5.2. Clauze obligatorii

 5.2.1. Clauze privind identificarea părților

 5.2.2. Clauza privind definirea contractului de leasing ca leasing financiar sau operațional

 5.2.3. Clauza privind aratarea denumirii bunului care face obiectul contractului de leasing si a caracteristicilor de identificare ale acestuia

 5.2.4. Clauza privind valoarea totala a contractului, valoarea ratelor de și termenul de plată al acestora

 5.2.5. Clauza privind perioada de utilizare in sistem de leasing a bunului

 5.2.6. Clauza privind obligația asigurării bunului

Secțiunea 5.3. Clauze obligatorii specifice contractului de leasing financiar

 Valoarea de intrare a bunului

 Valoarea reziduală a bunului

 Valoarea avansului

 Rata de leasing

 5.3.1 Alte clauze

Capitolul 6. Încheierea contractului de leasing

Secțiunea 6.1. Oferta și acceptarea

Secțiunea 6.2. Momentul și locul încheierii contractului

Capitolul 7. Efectele contractului de leasing

Secțiunea 7.1. Considerații introductive

Secțiunea 7.2. Obligațiile părților contractante

 7.2.1 Obligațiile locatorului/finanțatorului

 7.2.2. Obligațiile locatarului/utilizatorului

Secțiunea 7.3. Publicitatea contractului de leasing

Capitolul 8. Înțetarea contractului de leasing

Secțiunea 8.1. Consideratii generale

Secțiunea 8.2. Înțetarea contractului de leasing la expirarea termenului contractual

Secțiunea 8.3. Înțetarea contractului de leasing inainte de expirarea termenului contractual

 8.3.1. Înțetarea de drept a contractului

 8.3.2. Desființarea titlului finanțatorului

 8.3.3. Rezilierea contractului de leasing

Capitolul 9. Implicatii ale deschiderii procedurii insolventei asupra contractului de leasing.

Secțiunea 9.1. Procedura insolvenței în reglementarea legii 85/2014

Secțiunea 9.2. Efectele deschiderii procedurii insolventei

Secțiunea 9.3. Regimul juridic al contractelor aflate în derulare. Principii generale

Secțiunea 9.4. Consecințele deschiderii procedurii insolvenței asupra contractului de leasing

Capitolul 10. Contractul internațional de leasing

Secțiunea 10.1. Contractul internațional de leasing în dreptul intern

Secțiunea 10.2. Convenția UNIDROIT asupra leasingului financiar internațional

Secțiunea 10.3. International accounting standard- IAS17 Leasing

Capitolul 11. Concluzii și propuneri de lege ferenda

Bibliografie

JUSTIFICAREA PROPUNERII TEMEI DE DOCTORAT

Teza de doctorat intitulată „**Contractul de leasing**” cuprinde în cele aproximativ 310 de pagini, rezultatele unei analize aprofundate a considerentelor teoretice, dar și a unor aspecte practice, ce au avut ca scop consolidarea conceptului de leasing și elaborarea unui cadru teoretico-metodologic de cunoaștere și înțelegere a acestuia, ce s-a bazat atât pe cercetări interdisciplinare, dar și pe experiențele acumulate la nivel european sau internațional.

Prin elaborarea acestei lucrări mi-am propus să aduc în primul rând noi contribuții teoretice, dar și să pătrundem într-un domeniu, care deși nu mai putem afirma că se află chiar la început de drum în societatea românească, prin prisma complexității temei abordate, va constitui în permanență o perpetuă provocare.

În mod obiectiv, am intenționat ca prin cercetarea făcută să consolidăm “statutul” raporturilor juridice specifice operațiunilor de leasing la nivel național, raporturi care se află încă în căutarea propriei identități.

Fiind structurată pe 11 capitole, care la rândul lor cuprind mai multe secțiuni și subsecțiuni, lucrarea tinde să acopere aspecte esențiale ale acestor operațiuni. Mare parte din lucrare privește aspecte teoretice ale operațiunilor de leasing, astfel că prin sistematizarea unei cercetării bibliografice complexe (documente, studii, rapoarte, strategii, cercetări existente în domeniu, jurisprudență) am dorit să oferim un cadru de prezentare și interpretare cât mai clară, dar și pe cât se poate de complet al noțiunii de leasing.

Deoarece aprofundarea unor astfel de aspecte devine mult mai facilă atunci când teoria este completată de exemple sau interpretări practice, opiniile oferite de doctrină au fost atent analizate, pentru ca mai apoi să fie completate și sub aspect practic prin prisma soluțiilor oferite de jurisprudența în materie.

Rezumând, astfel, principalele aspecte cu privire la importanța operațiunilor de leasing în general și a contractului de leasing în special, vom proceda în continuare la o analiză succintă a structurii tezei de doctorat.

STRUCTURA TEZEI DE DOCTORAT

Teza este structurată în unsprezece capitole, împărțite la rândul lor la un număr aleator de secțiuni, și respectiv, subsecțiuni și puncte, în funcție de complexitatea temei abordate.

Partea de final a lucrării cuprinde concluziile la care s-a ajuns, în urma demersului științific întreprins și valorificat prin prezentul studiu, fiind prezentate în acest sens și câteva propuneri de lege ferenda, precum și anumite aspecte ce subliniază aportul adus prin studiul realizat.

De asemenea, la sfârșitul lucrării este prezentată în mod sistematizat bibliografia pe care s-a fundamentat cercetarea științifică și valorificată prin redactarea prezentei teze, fiind consultate în acest scop informațiile cuprinse în cursuri, tratate și monografii atât din doctrina română aferentă materiei, cât și din doctrina străină, relevantă pentru studiul temei propuse.

Capitolul I - „**Noțiuni introductive**”, este împărțit în trei secțiuni și debutează cu o secțiune ce urmărește istoricul operațiunilor de leasing, tratând cronologic aspecte ce au dus la apariția și evoluția acestora, fiind urmată de o secțiune afectată analizei terminologice și etimologice a termenului de *leasing*. În următoarele secțiuni s-a prezentat legislația specifică operațiunilor de leasing, din mai multe țări europene, din SUA, Japonia, cât și entitățile din domeniu, ce funcționează pe plan internațional, dar și pe teritoriul țării noastre, fiind evidențiate principalele izvoare de drept în materie.

Capitolul II denumit „**Operațiunile de leasing**”, cuprinde patru secțiuni.

În Secțiunea 2.1 „**Noțiunea operațiunilor de leasing**”, sunt prezentate noțiuni generale privind derularea operațiunilor de leasing cât și principalii participanți la derularea acestora (utilizatorul/locatar, finanțatorul/locator și respectiv furnizorul).

Secțiunea 2.2 debutează prin a prezenta avantajele oferite de operațiunea de leasing participanților la această operațiune.

Evident că prin participarea la derularea unor operațiuni de leasing, în funcție de poziția pe care o ocupă în contextul raporturilor juridice dezvoltate, părțile își vor asuma și o serie de riscuri. Astfel, am considerat oportun a fi analizate și riscurile, limitele și dezavantajele pe care le prezintă operațiunile de leasing pentru cei trei pioni principali ai operațiunilor de leasing, într-o secțiune separată.

În cuprinsul secțiunii 2.3 am sintetizat relația dintre operațiunile de leasing și contractul de leasing, deoarece ansamblul operațiunilor juridice generate de leasing nu vor putea fi reduse și nici asimilate doar cu încheierea contractului de leasing. Din această perspectivă am evidențiat, printr-

o analiză detaliată, raporturile juridice ce se stabilesc între părțile implicate într-o operațiune de leasing, prezentând în mod distinct contractele din cuprinsul acestei operațiuni de ansamblu.

A fost evidențiat rolul contractului de leasing propriu-zis, care reprezintă în esență materializarea operațiunii de leasing, respectiv transferul dreptului de folosință pentru o perioadă determinată.

Din enumerarea menționată în această secțiune, nu putea fi omis contractul de asigurare, focalizându-ne atenția asupra acestuia din perspectivele impuse de reglementările legale sau oferite de jurisprudență.

Secțiunea a treia din capitolul doi, face referire la mecanismul formării operațiunilor de leasing, deschiderea fiind făcută cu o subsecțiune dedicată unor precizărilor prealabile necesare în clarificarea acestui concept. Următoarele subsecțiuni detaliază etapele esențiale ale operațiunilor de leasing.

A fost analizată, în primul rând, etapa prealabilă, în care viitorul utilizator/locatar comportându-se ca un real cumpărător, va întreprinde o prospectare a pieței, spre a alege produsul ce va corespunde cel mai bine din punct de vedere al raportului calitate/preț necesităților sale. Identificarea bunului va avea drept consecință alegerea furnizorului care este în măsură a-i pune la dispoziție bunul selectat.

Ca urmare a demersurilor întreprinse, viitorul utilizator, va formula o cerere de ofertă (și nu o ofertă cum se specifica în varianta inițială a ordonanței), către o societate de leasing, prin care va solicita acesteia finanțarea bunului ales și încheierea contractului de leasing, prin care se va opera transferul dreptului de folosință. Alături de cererea sa, potențialul utilizator/locatar va atașa documentele necesare susținerii solvabilității sale. În funcție de rezultatele analizei întreprinse, finanțatorul/locatar va putea accepta sau refuza cererea utilizatorului/locatar.

Atunci când cererea este acceptată părțile vor proceda la încheierea propriu-zisă a contractului de leasing, cu toate consecințele aferente (încheierea contractului de vânzare-cumpărare, încheierea unui contract de asigurare, etc.). Atunci când contractul de leasing ajunge la termen, utilizatorul/locatar beneficiază, în virtutea dispozițiilor legale, de un drept de opțiune privind finalizarea operațiunilor de leasing, această oportunitate constituind etapa finală.

Capitolul III intitulat „**Noțiunea și formele contractului de leasing**”, este împărțit în trei secțiuni și mai multe subsecțiuni.

În prima secțiune s-a urmărit, ca prin analiza făcută, să distingem diferențele dintre ansamblul operațiunilor de leasing și contractul de leasing așa cum relevă acestea din cuprinsul reglementărilor ordonanței.

Într-o primă subsecțiune a acestei secțiuni am detaliat caracterele juridice și natura juridică a contractului de leasing.

Cu aspect de noutate, considerând deosebit de important caracterul de titlu executoriu cu care a fost investit acest contract am insistat asupra acestui subiect și în mod special asupra condițiilor de aplicare în practică ale acestuia.

S-a subliniat faptul că spre deosebire de celelalte contracte cărora li s-a atribuit această putere, așa cum rezultă din textul ordonanței (art.8 din OG 51/1997), contractul de leasing, va constitui titlu executoriu în mâna creditorului obligației rămase de executat, indiferent dacă acesta este finanțatorul/locator sau utilizatorul/locatar.

De asemenea, am insistat asupra consecințelor pe care rezilierea contractului de leasing le va avea asupra unei ulterioare cereri de investire cu formulă executorie, demonstrând că după rezilierea contractului de leasing acesta își pierde puterea de titlu executoriu, echivalând cu o desființare a hotărârii judecătorești, rămasă definitivă și irevocabilă. Rezilierea, conform dreptului comun, va putea interveni numai sub condiția imperativă instituită de art.1549 Cod Civil, respectiv aceea de a nu se cere ulterior rezilierii, executarea silită.

Pentru a individualiza în mod concret caracteristicile specifice contractului de leasing, cea de a doua secțiune cuprinde o analiză comparativă între acesta și alte contracte cu care a fost asemănat, respectiv prin delimitarea contractului de leasing de contractul de locațiune, de contractul de vânzare-cumpărare cu plata în rate sau de cel cu plata la termen, cât și față de contractul de credit.

S-a insistat asupra faptului că nu putem ignora realitatea, precum că prin natura lor, operațiunile de leasing vor da naștere la două raporturi juridice distincte, în primă fază fiind vorba de o operațiune de creditare, urmată ulterior de o locațiune, interferența acestora fiind o condiție existențială pentru realizarea operațiunilor de leasing.

Complexitatea leasingului nu rezidă doar ca o consecință a ansamblului operațiunilor juridice pe care acesta le inserează în ansamblul său, ci și ca urmare a sferei largi de aplicabilitate pe care acesta o dezvoltă. Astfel că, în secțiunea a treia, a capitolului trei, am prezentat o clasificare detaliată a contractelor de leasing în funcție de mai multe criterii, structurată după: natura tranzacției, poziția furnizorului, în contract, conținutul ratelor, durata, sursa de finanțare sau specificul tehnicii de realizare.

Fără a face excepție de la regulă, pentru a se considera valabil încheiat, contractul de leasing se va supune condițiilor esențiale de fond și de formă, necesare pentru validitatea oricărui act juridic (art.1179 C.Civ.). Capitolul patru al tezei este dedicat detalierei acestora, fiind astfel

analizate în subsecțiunile acestui capitol, pe rând, **condițiile de validitate ale contractului de leasing**, precum:

1. capacitatea de a contracta;
2. consimțământul părților;
3. un obiect determinat și licit;
4. o cauză licită și morală.

Sub aceste considerente au fost evidențiate în mod distinct condițiile pe care trebuie să le îndeplinească părțile participante la încheierea contractului de leasing, atât din punct de vedere al reglementărilor specifice cuprinse în ordonanța 51/1997, cât și sub aspectele imperative al actualului Cod Civil.

Studiul acestora a impus, ca în cuprinsul acestui capitol, să se facă o analiză atentă a capacității părților de a contracta, respectiv capacitatea civilă a persoanei fizice în calitate sa de utilizator/locatar, dar și a persoanei juridice, atât în calitate de utilizator/locatar, dar mai ales în calitate de finanțator/locator.

Un aspect asupra căruia ne-am concentrat în mod special atenția, l-a reprezentat capacitatea de a contracta a finanțatorului/locator și a regulilor speciale ce se impun la constituirea societăților de leasing în general și a societăților de leasing financiar în special.

Banca Națională a României reprezintă singura autoritate în măsură să decidă dacă activitatea desfășurată de o entitate este de natura activității de creditare cu titlu profesional sau nu, iar în funcție de acest criteriu societăților înființate conform L31/1990 li se vor impune reguli suplimentare pentru funcționare. Pe aceste considerente, am analizat separat situația societăților ce acordă leasing operațional, deoarece pe acestea BNR nu le-a încadrat în sfera activităților de creditare cu scop profesional. Astfel că, orice societate înființată conform legii 31/1990 și care îndeplinește cerințele privitoare la constituirea capitalului social prevăzut de OG 51/1997, indiferent de forma juridică de înregistrare, va putea desfășura operațiuni de leasing operațional.

În schimb, în cazul operațiunilor de leasing financiar, care prin natura modului de derulare se îndreptă, în general, către achiziția de către utilizatorul/locatar a bunului finanțat, transferul dreptului de proprietate fiind asumat încă de la momentul încheierii contractului, au determinat autoritățile competente în a clasifica activitatea de finanțare a societăților de leasing financiar drept activitate de creditare cu titlu profesional.

În temeiul prevederilor legale, atunci când activitatea de creditare se desfășoară ca o activitate economică de sine stătătoare, având ca scop obținerea de venituri cu caracter regulat, iar pentru realizarea obiectivelor propuse se impune existența unor structuri interne specializate în domeniul creditării, care gestionează și analizează aceste activități în mod distinct, pe baza unor

reguli prestabilite și cu luarea în considerare a activităților de creditare la proiectarea bugetului societății ori la efectuarea de previziuni referitoare la activitatea de ansamblu a societății, atunci Banca Națională a României având în vedere aceste aspecte a stabilit încadrarea acestora în categoria activităților de creditare desfășurate cu titlu profesional. Activitatea de creditare se desfășoară cu titlu profesional doar prin entitățile enumerate exhaustiv de norma legală, respectiv prin instituții de credit și prin instituții financiare, precum și prin instituții financiare nebancare (art.2, pct.1, din Legea nr. 93/2009; art. 3, pct.1 din Ordonanța nr. 28/2006), în condițiile stabilite prin legile speciale care le reglementează activitatea și prin normele emise de Banca Națională a României, fiind expres interzisă desfășurarea cu titlu profesional a activității de creditare de către alte persoane decât cele prevăzute în textul legii.

În secțiunea a doua a capitolului patru, am detaliat considerentele sub care consimțământul este considerat valabil, dar și viciile de consimțământ. Potrivit art. 1206 Cod Civil, considerăm consimțământul viciat atunci când este dat din eroare, surprins prin dol sau smuls prin violență ori în caz de leziune, caz în care contractul de leasing este anulabil (art.1251 Cod civil) sub cauză de nulitate relativă, acesta putând fi acoperită însă ulterior în condițiile legii.

Cu aspect de noutate în secțiunea a treia, am insistat asupra noțiunii de obiect al contractului, care așa cum aceasta relevă din actuala recodificare, se referă la operațiunea juridică convenită de părți, astfel cum aceasta reiese din ansamblul drepturilor și obligațiilor contractuale (art.1225 Cod Civil) și nu la bun, care de drept reprezintă obiectul prestației. Până la apariția actualului Cod Civil, după cum se întâlnește în mod curent în doctrină, atunci când dezbaterile priveau obiectului contractului se făcea referire la obiectul material al acestuia, cea ce, însă, nu mai corespunde reglementărilor aduse de actuala recodificare, care stabilește în mod clar ca obiect al contractului operațiunea juridică.

Prin aceste demersuri au urmărit a evidenția și justifica totodată de ce în mod eronat în doctrină, atunci când se face referire la obiectul contractului, se specifică sau se dezbate asupra unui bun, ca obiect material, prezent sau viitor, determinat sau determinabil, cea ce nu corespunde actualei reglementări de drept comun, în care se specifică extrem de tranșant că obiectul contractului este operațiunea juridică și nu bunul ca obiect material, acesta rămânând doar obiect al prestației.

În cuprinsul acestei subsecțiuni a fost realizată o analiză comparativă detaliată, sub perspectiva imperativă a art.1225 C.Civ., a obiectului contractului de locațiune și a obiectului contractului de leasing, cu intenția de a evidenția încă o dată diferența majoră dintre cele două.

Deoarece actualul Cod Civil reglementează în mod distinct, obiectul obligației, ca fiind prestația la care se angajează debitorul, aceasta a fost tratată separat, iar bunul ca obiect al prestației a beneficiat de asemenea de un subcapitol dedicat în întregime.

Secțiunea subsecventă, analizează modul de calcul a prețului contractului de leasing, a ratei de leasing și a valorii reziduale și modul de achitare a acestora.

Cauza, ca o condiție de fond, esențială de validitate a contractului de leasing, a fost tratată în cuprinsul secțiunii patru, din perspectiva art. 1235, care cu titlul de noutate statuează definiția noțiunii de cauză a contractului, în mod clar și explicit, ca fiind: „motivul care determină fiecare parte să încheie contractul”.

Încheiem capitolul 4 al tezei cu o subsecțiune în care au fost analizate aspecte privind forma contractului de leasing, care este un contract consensual prin excelență, condiția imperativă a formei scrise, fiind cerută numai ad probationem este considerată a fi suficientă.

Acordul de voință al părților nu va trebui să îmbrace o formă specială în cazul contractul de leasing, forma scrisă, menționată de art. 7 al OG 51/1997, fiind suficientă pentru formarea valabilă a acestuia, evident în cazul bunurilor mobile.

Capitolul V al tezei „**Cuprinsul contractului de leasing**” reprezintă un colaj a trei secțiuni, în care după ce au fost făcute câteva precizările prealabile, am analizat separat și detaliat clauzele obligatorii pe care ordonanța le menționează imperativ a fi inserate în cuprinsul contractului de leasing, dar și clauzele specifice contractului de leasing financiar, această secțiune fiind împărțită pe mai multe subsecțiuni.

Secțiunea a II a este dedicată, așadar, clauzelor obligatorii a fi inserate în cuprinse în orice contract de leasing, indiferent de încadrarea juridică a acestuia, respectiv clauze care să cuprindă:

- a) definirea contractului de leasing ca leasing financiar sau operațional;
- b) denumirea bunului care face obiectul contractului de leasing și caracteristicile de identificare a acestuia;
- c) valoarea exactă a sumelor ratelor lunare de leasing și data exactă de plată a acestora;
- d) perioada de utilizare în sistem de leasing a bunului;
- e) clauza privind obligația asigurării bunului;
- f) valoarea totală a contractului de leasing.

Cea de-a treia secțiune „Clauze obligatorii specifice contractului de leasing financiar” analizează clauzele pe care legiuitorul le-a considerat a fi minim necesare a face parte din cuprinsului unui contract de leasing financiar, alături de cele din secțiunea anterioară, respectiv:

- a) valoarea de intrare a bunului;

- b) valoarea reziduală a bunului convenită de părți, când este cazul;
- c) valoarea avansului;
- d) rata de leasing.

Dintre cauzele specifice enumerate și analizate, am acordat o atenție sporită noțiunii de valoare reziduală și a implicațiilor practice pe care aceasta le impune.

Deoarece valoarea reziduală prin înțelesul conferit de norma legală, reprezintă valoarea la care se face transferul dreptului de proprietate, în condițiile ordonanței, am considerat că aceasta se impune a se achita integral la sfârșitul perioadei de leasing, atunci când locatarul/utilizatorul își poate exprima opțiunea certă pentru cumpararea bunului. În cazul în care la sfârșitul perioadei de leasing locatarul/utilizatorul va opta pentru încetarea contractului de leasing și returnarea bunului către proprietarul de drept, valoarea reziduală nu mai incubă acestuia.

Ca o consecință firească a studiului atent al jurisprudenței în materie am considerat oportun a insista, de asemenea și asupra implicațiilor practice pe care le are încasarea avansului la semnarea contractului de leasing,

Așa cum reiese textul actului normativ, prin mențiunea pe care o face legiuitorul cu privire la inserarea în mod obligatoriu în clauzele contractului de leasing financiar, a sumei pe care locatarul/utilizatorul o va plăti finanțatorului/locator, cu titlu de avans, alături de valoarea reziduală și rata de leasing, putem deduce că aceasta reprezintă nu numai o obligație pecuniară a locatarului/utilizatorului față de finanțator, dar și un element esențial al contractului de leasing financiar. Suma care se plătește cu titlu de avans nu este finanțată de locatorul/finanțator, ci reprezintă contribuția proprie a locatarului/utilizatorului la achiziționarea bunului, bun care va face parte din patrimoniul finanțatorului/locator. Avansul achitat de locatarul/utilizator va servi la achiziționarea bunului, care de drept aparține finanțatorului/locator în calitate de proprietar, subvenționându-se astfel achiziția bunului care poate rămâne definitiv în proprietatea finanțatorului/locator, legea nefăcând referire la o eventuală restituire a avansului în cazul în care utilizatorul/locatar optează pentru returnarea bunului la sfârșitul perioadei de leasing. Consider, însă, că prin impunerea de către finanțator a achitării unui avans - contractul de leasing nu numai că își va pierde oarecum esența, dar se vor genera și o serie de probleme practice atunci când utilizatorul/locatar nu își exprimă intenția de a cumpăra bunul sau va fi nevoit să-l returneze proprietarului de drept ca efect al încetării anticipate a contractului.

În practica consacrată a operațiunilor de leasing la nivel internațional, în cazul contractelor de leasing, investiția este în totalitate a finanțatorului, care dispune de fondurile bănești necesare achiziționării anumitor bunuri mobile sau imobile, pe care apoi le ofera spre folosință, contra unei sume platibilă în tranșe consecutive cu titlu de rata de leasing pe o perioadă prestabilită.

Ultima secțiune a acestui capitol face referire la importanța pe care legiuitorul o acordă libertății de voință, materializată prin încheierea contractului, specificând în mod clar că părților nu li se poate impune limitarea clauzelor contractuale. Părțile vor avea libertatea de a insera în cuprinsul contractului orice condiții consideră de cuvință, atât timp cât acestea nu contravin legii și bunelor moravuri.

”**Încheierea contractului de leasing**” face obiectul celui de-al șaselea capitol al lucrării, care pornind tratează aspecte ce pornesc de la **etapa precontractuală** de ofertare și acceptare a ofertei și se finalizează cu secțiunea ”**Momentul și locul încheierii contractului**”.

Au fost analizate detaliile specifice operațiunii de ofertare care vor trebui să preconfigureze cât mai exact condițiile sub care se va încheia contractul de leasing. Oferta și acceptarea ofertei vor reprezenta așadar, cele două elemente fundamentale ale voinței de a contracta, prin întâlnirea și acceptarea reciprocă a acestora realizându-se în fapt acordul de voință, materializat ulterior prin încheierea propriu-zisă a contractului de leasing.

Așadar, societatea de leasing, la cererea expresă a viitorului potențial utilizator/locatar, va înainta acestuia o ofertă ce va face referire concretă asupra condițiilor sub care se va accepta finanțarea și implicit locațiunea aferentă contractului de leasing.

Locul încheierii contractului de leasing va fi acolo unde se află părțile, atunci când se realizează acceptarea ofertei, momentul încheierii contractului fiind acela în care ofertantul primește acceptarea (asimilabil principiilor sistemului recepțiunii, aplicabil în general, în cazul contractelor încheiate în formă electronică).

Capitolul VII concentrează în cuprinsul său, considerente teoretice și aspecte practice ale **efectelor pe care le va produce încheierea contractului de leasing**. Acest capitol debutează cu o secțiune de considerații introductive privind obligațiile pe care părțile și le asumă prin încheierea valabilă a contractului, urmând o secțiune consacrată detalierii obligațiilor asumate de părțile contractante.

Într-o primă subsecțiune a acestei secțiuni sunt incluse obligațiile legale ale finanțatorului/locator, așa cum acestea sunt enumerate în cuprinsul ordonanței de reglementare a operațiunilor de leasing (OG 51/1997) respectiv:

a) să respecte dreptul locatarului/utilizatorului de a alege furnizorul de bunuri. Finanțatorul/locator își va asuma această obligație încă din faza precontractuală a ofertei, deoarece aceste obligații sunt impuse de legiuitor ca regulă a derulării operațiunilor de leasing și nu doar ca efect al principiului *pacta sunt servanda*, ca efect al încheierii contractului de leasing.

b) să contracteze bunul cu furnizorul desemnat de locatar/utilizator, în condițiile expres formulate de către acesta sau, după caz, să dobândească dreptul definitiv de utilizare asupra programului pentru calculator;

c) să încheie contractul de leasing cu locatarul/utilizator și să transmită acestuia, în temeiul contractului de leasing, drepturile ce derivă din contract, cu excepția dreptului de dispoziție, iar în cazul programelor pentru calculator, să transmită dreptul de utilizare asupra programelor pentru calculator către locatar/utilizator, fără a-și mai putea exercita acest drept pe perioada derulării contractului de leasing. Prin încheierea contractului de leasing, finanțatorul/locator se obligă să transmită către utilizatorul/locatar, toate drepturile ce derivă din contract, în principal dreptul de folosință (*jus utendi și jus fruendi*), mai puțin însă dreptul de dispoziție (*jus abutendi*).

d) să respecte dreptul de opțiune al locatarului/utilizatorului de a cumpăra bunul, de a prelungi contractul de leasing, fără a schimba natura leasingului, ori de a înceta raporturile contractuale. Nerespectarea de către finanțatorul/locator a acestui drept al locatarului/utilizatorului, este sancționat de lege potrivit art.16 din O.G.51/1997 cu obligarea la daune interese în quantum egal cu totalul prejudiciului produs prin încălcarea acestei obligații, mai mult însă, instanța judecătorească va putea pronunța o hotărâre care să țină loc de act de vânzare-cumpărare (obligând transferul dreptului de proprietate, atunci când este cazul).

Din acest punct de vedere, consider că trebuie privit cu maxim interes, posibilitatea conferită de legiuitor justiției, de a interveni asupra acestui drept exclusiv și absolut, care este dreptul de proprietate. Astfel că atunci când instanța va emite o hotărâre judecătorească ce va ține loc de act de vânzare cumpărare, finanțatorul/locator va fi practic obligat de a renunța și totodată de a transfera dreptul său de proprietate către locatarul/utilizator.

Concluzionez astfel că prin această reglementare, extrem de drastică, legiuitorul a statuat fără echivoc, importanța respectării dreptului locatarului/utilizatorului de a intra în posesia deplină a dreptului de proprietate (*jus abutendi*), atunci când acesta își exprimă opțiunea cumpărării bunului la sfârșitul contractului de leasing.

e) să îi garanteze locatarului/utilizatorului folosința liniștită a bunului, în condițiile în care acesta a respectat toate clauzele contractuale. În temeiul acestei obligații finanțatorul/locator va răspunde pentru tulburările de drept, adică pentru tulburările întemeiate pe existența unui drept, care exclude dreptul de folosință de care dispune locatarul/utilizator. Am considerat oportun în această subsecțiune să acordam o atenție sporită mijloacelor juridice prin care utilizatorul își va proteja netulburat dreptul de folosință, respectiv dreptul acestuia de a recurge la acțiunea posesorie.

Așadar, în caz de tulburare ori de deposedare, pașnică sau violentă, utilizatorul/locatar are posibilitatea de a introduce acțiune posesorie, în termenul de prescripție de un an de la data

tulburării sau depozitării. Conform reglementărilor aduse de alin. 1, art.951 Cod Civil, introducerea acțiunii posesorii după trecerea termenului de 1 an, va duce la respingerea acesteia ca fiind prescrisă.

Acțiunile posesorii pot fi introduse și împotriva proprietarului, respectiv împotriva finanțatorului/locatar, care însă nu va dispune de beneficiul introducerii unei cereri reconvenționale pentru dovedirea dreptului. Restricția este imperativ prevăzută în alin.2, al art.1004, C.Proc.Civ. care proclamă regula conform căreia cererea reconvențională este inadmisibilă, cum de altfel va fi și orice altă cerere prin care se solicită protecția dreptului de proprietate asupra bunului în litigiu.

f) să asigure, printr-o societate de asigurare, bunurile oferite în leasing, dacă prin contractul de leasing părțile nu au convenit altfel. Sarcina încheierii contractului de asigurare revine finanțatorului/locatar, iar costurile asigurării revin în sarcina utilizatorului/locatar, în cazul în care părțile nu au convenit a deroga de la această regulă (art.5, OG 51/1997).

Epuizând astfel obligațiile finanțatorului/locatar, următoarea subsecțiune este consacrată unei analize aprofundate a obligațiilor legale ce revin utilizatorului/locatar. Prin efectul dispozițiilor imperative ale legii utilizatorului/locatar îi incumbă următoarele obligații:

a) să efectueze recepția și să primească bunul la termenul și în condițiile de livrare agreate cu furnizorul, indiferent dacă bunul, obiect al operațiunilor de leasing, este recepționat cu sau fără rezerve de către utilizatorul/locatar, acesta este obligat să-l primească la termenul și în condițiile prestabilite cu furnizorul, sub sancțiunea rezilierii contractului de leasing. Astfel, că pentru a evita rezilierea contractului și eventuale daune interese de care ar fi pasibil, utilizatorul/locatar va fi practic constrâns să primească un bun neconform, urmând a se îndrepta ulterior asupra furnizorului pentru remedierea deficiențelor constatate, iar în concomitent va fi obligat la plata ratelor de leasing către finanțatorului/locatar, care este exonerat de orice răspundere privind livrarea bunului, prin efectul prevederilor ordonanței.

b) să exploateze bunul conform instrucțiunilor elaborate de către furnizor și să asigure instruirea personalului desemnat să îl exploateze; prin această prevedere, legiuitorul a încercat să evite o eventuală situație prin care locatarul/utilizator să invoce, ulterior semnării procesului verbal de recepție, neconformităților tehnice (altele decât viciile ascunse) care duc la un randament necorespunzător, dar care în realitate sunt datorate unei exploatare defectuoase.

c) să nu greveze de sarcini bunul care face obiectul contractului de leasing decât cu acordul finanțatorului. Deoarece prin natura contractului de leasing, locatarul/utilizator beneficiază doar de un drept de folosință asupra bunului, fiindu-i exclus dreptul de dispoziție, acesta neavând practic posibilitatea de a-l gaja sau de a institui asupra acestuia orice altă garanție reală, din proprie voință,

legiuitorul oferă oportunitatea ca atunci când totuși proprietarul de drept, respectiv finanțatorul/locatar este de acord, acest lucru să devină posibil.

d) să achite toate sumele datorate conform contractului de leasing - rate de leasing, asigurări, impozite, taxe, în cuantumul și la termenele menționate în contract. Atunci când utilizatorul/locatar nu va respecta termenele de plată asumate sau nu va achita integral sumele datorate conform contractului, finanțatorul/locatar în baza titlului executoriu, care este contractul de leasing, va putea demara procedura executării silită a debitorului. În cazul în care dreptul de creanță privește rata de leasing, finanțatorul/locatar va putea să treacă la executarea silită a utilizatorului/locatar, imediat ce termenul la care creanța a devenit exigibilă a fost depășit sau alternativ va putea declara rezilierea contractului, cea ce va impune drept consecință prevederile art. 1549¹ C.Civ., respectiv de a nu cere executarea silită a obligațiilor contractuale, recuperarea sumelor datorate urmând procedura de drept comun. Literatura juridică străină reține aceeași soluție, considerând că în cazul neefectuării plăților, certe, lichide și exigibile, de către utilizatorul/locatar, finanțatorul poate opta pentru una dintre următoarele posibilități:

1) de a cere executarea contractului, solicitând achitarea ratelor de leasing neplătite;

2) de a menține în vigoare contractul, renunțând la pretențiile ulterioare și cerând daune-interese, în această situație el reia bunul și îl pune în vânzare, solicitând de la utilizator valoarea ratelor neachitate, cu penalități plus ratele nescadente, din care se scade valoarea netă obținută ca urmare a vânzării bunului;

3) rezilierea contractului cu daune-interese

e) să suporte cheltuielile de întreținere, precum și orice alte cheltuieli aferente bunului sau din contractul de leasing. Obligația de întreținere a bunului revine integral utilizatorului/locatar, care sub beneficiul dreptului de folosință, se va comporta ca un real proprietar pe tot parcursul derulării contractului de leasing.

f) să își asume pentru întreaga perioadă a contractului, în lipsa unei stipulații contrare, totalitatea obligațiilor care decurg din folosirea bunului direct sau prin prepușii săi, inclusiv riscul pierderii, distrugerii sau avarierii bunului utilizat, din cauze fortuite, și continuitatea plăților cu titlu de rată de leasing până la achitarea integrală a valorii contractului de leasing. Utilizatorul/locatar își va asuma așadar, în lipsa unei stipulații contrare, atât riscul lucrului, riscul obligației, cât și riscul obligației corelative.

¹ Art. 1549.” Dreptul la rezoluțiune sau reziliere

(1) Dacă nu cere executarea silită a obligațiilor contractuale, creditorul are dreptul la rezoluțiunea sau, după caz, rezilierea contractului, precum și la daune-interese, dacă i se cuvin.”

g) să permită locatorului/finanțatorului verificarea periodică a stării și a modului de exploatare a bunului care face obiectul contractului de leasing;

h) să îl informeze pe locator/finanțator, în timp util, despre orice tulburare a dreptului de proprietate venită din partea unui terț. Deoarece bunul se va afla pe toată perioada derulării contractului de leasing în deținerea utilizatorului/locatar, legiuitorul a instituit în sarcina acestuia, obligația de a-l informa pe proprietarul de drept, respective pe finanțatorul/locator asupra oricăror tulburări de drept venite din partea unui terț. Apărarea dreptului de proprietate se va realiza printr-o acțiune petitorie, pe care finanțatorul/locator având calitate procesual activă va trebui să o înainteze separat în instanță.

i) să nu aducă modificări bunului și să nu schimbe locul declarat în contract fără acordul locatorului/finanțatorului.

j) să restituie bunul în conformitate cu prevederile contractului de leasing. Această prevedere a ordonanței, în mod cert va produce efecte numai în cazul în care la sfârșitul perioadei de leasing locatarul/utilizatorul va opta pentru restituirea bunului. Bunul se va restitui nu în starea în care a fost primit inițial, ci în condițiile în care se prezintă el după expirarea perioadei de leasing. Prin urmare, riscul uzurii prin folosință a bunului este suportat de către finanțatorul/locator.

Ultima secțiune a capitolului VII face referire la „**Publicitatea contractului de leasing**”, care privește ansamblul mijloacelor sau modalităților prin care contractele de leasing imobiliar sunt aduse la cunoștința publicului.

Am concluzionat că prin reglementarea imperativă a publicității contractului de leasing, legiuitorul a avut în vedere și protejarea locatarului/utilizator, deoarece în calitatea sa de titular al dreptului de proprietate asupra bunului ce constituie obiect al leasingului, locatorul/finanțator poate greva bunul cu sarcini, prin instituirea de ipotecă sau chiar vânzarea bunului, fraudând astfel locatarul/utilizator care de bună credință își execută obligațiile contractuale în perspectiva achiziționării acestuia.

În capitolul VIII am analizat modurile sub care are loc „**Încetarea contractului de leasing**”. Capitolul este împărțit în trei secțiuni și mai multe subsecțiuni, în cuprinsul cărora am supus unui studiu aprofundat situații ce au fost identificate ca fiind cauze de încetare ale contractului de leasing.

Prima secțiune cuprinde considerații de ordin general privind „**Încetarea contractului de leasing la expirarea termenului contractual**”. Expirarea ”perioadei determinate” pentru care finanțatorul/locator a transmis dreptul de folosință va duce la încetarea contractului de leasing, însă operațiunea de leasing va continua să existe, prin continuarea relațiilor ce intervin între părți ca o consecință a exprimării dreptului de opțiune pe care îl are utilizatorul/locatar privind

finalizarea acestora. Astfel că prin expirarea termenului contractual asistăm doar la stingerea raporturilor juridice dintre părțile contractului de leasing ce au ca obiect operațiunea juridică precum locațiunea.

Secțiunea următoare face referire la ”**Încetarea contractului de leasing înainte de expirarea termenului contractual**”, care debutează cu o subsecțiune în care am analizat ”**Încetarea de drept a contractului**”. De proxima importanță în această situație fiind regula specială în materie de leasing, prin care legiuitorul a considerat oportun, ca prin excepție de la norma de drept comun care specifică la art.16 că ”*debitorul este liberat atunci când obligația sa nu mai poate fi executată din cauza unei forțe majore, a unui caz fortuit ori a unor alte evenimente asimilate acestora, produse înainte ca debitorul să fie pus în întârziere*” să impună obligația legală a utilizatorului/locatar de a-și ”*asuma pentru întreaga perioadă a contractului, în lipsa unei stipulații contrare, totalitatea obligațiilor care decurg din folosirea bunului direct sau prin prepușii săi, inclusiv riscul pierderii, distrugerii sau avarierii bunului utilizat, din cauze fortuite, și continuitatea plăților cu titlu de rată de leasing până la achitarea integrală a valorii contractului de leasing*” (art.10, lit.f). Așadar, chiar dacă bunul piere ca urmare a unui caz fortuit, iar folosința bunului nu mai poate fi asigurată de către finanțatorul/locator, contractul rămânând fără un obiect al prestației, utilizatorul/locatar în virtutea dispozițiilor legale, în cazul în care nu există stipulație contrară, își va asuma obligația de a continua plata ratelor de leasing ca și cum ar beneficia de o utilă folosință asupra bunului, până la achitarea integrală a contractului de leasing.

Subsecțiunea următoare face referire la ”**Desființarea titlului finanțatorului**”, care se referă în fapt la desființarea contractului de vânzare-cumpărare, dintre furnizorul ales de utilizatorul/locatar și locatorul/finanțator și care va avea drept consecință, în primul rând, încălcarea unei obligații legale (art.9) de a respecta dreptul locatarului/utilizatorului privind alegerea furnizorului de bunuri și nu în ultimul rând, reținem că prin desființarea temeiului pe care finanțatorul/locator putea asigura folosința bunului dat în leasing, contractul de leasing se va desființa la rândul său, deoarece acesta rămâne astfel fără obiect al prestației.

Secțiunea a treia ”**Rezilierea contractului de leasing**” abordează aspecte ale încetării contractului de leasing ca efect al aplicării sancțiunii rezilierii. Aplicarea acestei sancțiuni este poate cea mai importantă modalitate de încetare a contractului de leasing, nu numai datorită consecințelor nefaste pe care le impune o astfel de finalitate asupra părților, dar și datorită complexității repercursiunilor ce urmează acesteia, fapt dovedit și de practica neunitară a instanțelor de judecată care nu de puține ori au fost puse în fața unor situații extrem de dificile.

Studiul asupra efectelor **Rezilierii contractului de leasing atunci când utilizatorul nu își execută obligația de plată a ratei de leasing timp de două luni consecutive calculate de la**

scadența prevăzută în contract, face obiectul subsecțiunii următoare. În temeiul prevederilor art.15 al ordonanței, finanțatorul/locator poate invoca rezilierea unilaterală a contractului de leasing, iar locatarul/utilizator va fi obligat în consecință la restituirea bunului și achitare tuturor sumelor datorate, până la data restituirii, în temeiul contractului de leasing. Deoarece practica judiciară oferă nenumărate exemple de cazuri în care instanțele au investit cu formulă executorie contracte de leasing reziliate (de cele mai multe ori în temeiul unui pact comisoriu de gradul IV), cea ce personal consider că din punct de vedere juridic este practic imposibil, am dezvoltat în mod special acest aspect.

În cuprinsul capitolului IX au fost analizate aspecte legate de ”**Implicații ale deschiderii procedurii insolvenței asupra contractului de leasing**”.

Procedura insolvenței are la bază justificări de ordin social și economic dovedite prin funcția sa de asanare și însănătoșire a comerțului și economiei, prin redresarea activității debitorilor insolventi care pot fi salvați și prin eliminarea celor a căror salvare nu mai este posibilă. Capitolul este deschis de o secțiune dedicată Procedurii insolvenței în reglementarea legii 85/2014 și a Noțiunii de procedură a insolvenței în reglementarea legală în vigoare.

Reprezentând o instituție juridică complexă de drept comercial, procedura insolvenței interferează, pe de o parte cu starea și capacitatea persoanelor, iar pe de altă parte, face referire directă la bunurile acestor persoane, asupra cărora se instituie un regim de indisponibilizare și pe care le afectează scopul procedurii, respectiv de redresare sau de lichidare a activului în vederea acoperirii pasivului.

Scopul procedurii insolvenței în actuala reglementare, spre deosebire de scopul reglementării anterioare, legea nr.85/2006, care urmărea cu precădere acoperirea pasivului debitorului aflat în insolvență, rămâne prioritară șansa redresării debitorului, cu scopul salvării acestuia și menținerea acestuia pe piață. Au fost analizate în secțiunile ulterioare aspecte esențiale privind definiția legală, clarificări conceptuale, caracterile procedurii insolvenței.

Secțiunea a patra privește strict consecințele deschiderii procedurii insolvenței asupra contractului de leasing. Din cuprinsul actualei reglementări, reținem că în concordanță cu prevederile alin. 12 al art.123, contractul de leasing va putea fi denunțat în următoarele situații:

- de drept, în urma cererii finanțatorului înainte de expirarea termenului de 3 luni – finanțatorul transmite administratorului judiciar o notificare prin care îi cere să denunțe contractul, acesta se consideră denunțat la expirarea unui termen de 30 de zile de la data recepționării notificării;
- de drept, la expirarea unui termen de 3 luni de la data deschiderii procedurii – dacă nu s-a obținut un acord expres de la finanțator;

- de catre administratorul judiciar/lichidator a contractului, in temeiul prerogativei de denuntare a oricarui contract in derulare².

Conform doctrinei însă, am considerat că trebuie subliniată diferența între situația denunțării contractului de leasing și situația rezilierii contractului de leasing.

Însă atunci când intervine rezilierea contractului de leasing, în temeiul prevederilor L85/2014, din reglementările legale reținem că se oferă finanțatorului/locator opțiunea de a alege între:

- transferul dreptului de proprietate asupra bunului ce face obiectul contractului de leasing. În acest caz finanțatorul/locator va dobândi o ipotecă legală asupra aceluși bun, având rang egal cu cea a operațiunii de leasing, fiind înregistrat la masa credală conform ordinii stabilite de art.159, alin.1 pct.3 din lege. Quantumul creanței ce se va înscrie în tabelul de creanțe, constă în contravaloarea ratelor și accesoriilor restante facturate și neplatite la data deschiderii procedurii, la care se adaugă restul sumelor datorate de debitorul insolvent în baza contractului de leasing, fără însă a putea fi depășită valoarea de piață a bunului, ce va fi stabilită de un evaluator independent. În această situație, debitorul continuând a face plăți periodice până la achitarea integrală a valorii contractului de leasing.
- recuperarea bunurilor ce fac obiectul contractului de leasing, în această situație creditorului oferindu-se posibilitatea de a se înscrie la masa credală potrivit art.161, pct.8 din codul insolvenței, cu contravaloarea ratelor și a accesoriilor facturate și neplatite la data deschiderii procedurii, la care se vor adăuga restul sumelor datorate de debitor conform contractului de leasing, cumulul acestora diminuându-se cu valoare de piață a bunului recuperat, stabilită de un evaluator independent.

Contractul internațional de leasing face obiectul de studiu abordat în cuprinsul capitolului X al tezei. Prima secțiune a acestui capitol analizează aspecte ce caracterizează contractul internațional de leasing în dreptul intern. Am analizat detaliat condițiile care se impun pentru ca un contract să prezinte caracterul internațional, precum și consecințele acestei clasificări. Prezența în contractul de leasing a unui element de extraneitate care îl face susceptibil de a veni în contact cu mai multe sisteme de drept³, va determina caracterul internațional al acestuia.

Atunci când în contractul de leasing una dintre părți este persoană fizică sau juridică străină, acesta se consideră a beneficia de un element de extraneitate, care îl va transforma într-un raport juridic de drept internațional.

² Godîncă-Herlea Vasile, Contractele de leasing conform Legii nr. 85/2014 – probleme teoretice și practice, Revista Romana de Drept al Afacerilor 7 (2015): 79-94.

³ H.Batiffol, Droit international prive, Paris 1967, pag. 628

Secțiunea a doua, a capitolului X, este dedicată unui document deosebit de important în contextual operațiunilor de leasing financiar la nivel internațional, respectiv Convenția UNIDROIT, care stabilește regulile jocului cu privire la acestea și a fost concepută cu scopul de a unifica normele care guvernează operațiunile de leasing financiar internațional⁴. Scopul convenției, așa cum rezultă din preambul acesteia, este de a elimina anumite obstacole juridice existente în calea operațiunilor de leasing și de a echilibra interesele diferitelor părți la asemenea operațiuni, adaptând regulile tradiționalului contract de închiriere la relațiile triunghiulare create de operațiunile financiare de leasing și stabilind anumite reguli uniforme de drept civil și comercial în acest scop. Câmpul de aplicare al convenției este restrâns la operațiunea de leasing financiar, sub considerentul că acest tip de leasing se întâlnește cel mai adesea în contractele comerciale internaționale.

Secțiunea a treia inserează o prezentare a **standardului internațional de contabilitate, International accounting standard - IAS17 Leasing**, care face referire la aspectele contractului de leasing, de la definirea unor noțiuni sau termeni caracteristici – cum ar fi definiția contractului de leasing, clasificare; noțiuni și caracteristici de clasificare și până la reflectarea materială a acestui în situațiile financiare a societăților parte în contract⁵. În cuprinsul acestei norme se conturează definițiile termenilor specifici operațiunilor de leasing, o clasificare a acestor operațiuni, obligații ale părților contractului de leasing alături de modul de înregistrare și taxare a operațiunilor de leasing, cea ce va putea servi drept sursă de inspirație legiuitorului român, dar va putea aduce clarificări conceptuale și în aplicarea practică a leasingului.

Ultimul capitol al tezei, Capitolul XI, este consacrat **concluziilor** evidențiate la care s-a ajuns în urma demersului științific întreprins și valorificat prin studiul aprofundat din conținutul tezei, fiind prezentate în acest sens câteva **propuneri de lege ferenda** ce s-ar impune, în opinia mea, pentru interpretarea și aplicarea optimă a dispozițiilor reglementărilor operațiunilor de leasing la nivel național. Crearea unui cadru legislativ și instituțional, clar și predictibil, facil dezvoltării și aplicării leasingului în România se impune ca o necesitate a economiei moderne, aceasta fiind posibilă numai prin temeinica aprofundare a trăsăturilor specifice acestor operațiuni.

⁴ Desi toate aceste eforturi de dezvoltare a legislațiilor naționale au ca punct de referință Convenția UNIDROIT, reținem că dispozițiile Convenției nu au fost elaborate în principal pentru a răspunde necesității unui cadru legislativ intern. Așa cum s-a arătat prin raportul Comisiei parlamentare suedeze asupra leasingului, cadrul juridic echilibrat propus de Convenție constituie un autentic model pe baza căruia este posibil să se depună eforturi de reformă legislativă internă în acest domeniu.

⁵ R.Hussey, *Fundamentals of international financial accounting and reporting*, World Scientific, London, UK, 2011, pag.181 și urm.

Concluzii

Cu toate că între teorie și practică inevitabil apar neconcordanțe majore, uneori descurajatoare, rămân totuși la părerea că varianta leasing-ului, financiar sau operațional, oferă părților implicate în aceste operațiuni, o seamă de avantaje incontestabile, în comparație cu alte metode de finanțare, cumpărare sau închiriere.

Operațiunile de leasing, dar mai ales contractul de leasing, merită, așadar, o atenție sporită pentru o înțelegere cât mai exactă a caracterelor sale juridice specifice, deoarece prin complexitatea sa, numai astfel va putea fi pus corect în aplicare, iar părțile implicate vor putea profita de beneficiile pentru care acesta a fost creat.

Considerăm așadar, că atât aspectele aprofundate în prezenta lucrare, cât și propunerile rezultate în urma sistematizării și fundamentării finale, vor oferi informații celor interesați, privind instrumentele specifice operațiunilor de leasing, dar va oferi și unele soluții la problemele controversate desprinse din practica judiciară analizată, subiectul propus fiind un instrument important ce poate fi util societății civile.

Bibliografie

I. Bibliografie română

- M.V. Achim, Leasing - o afacere de succes, Editura Economică, București, 2005
- Smaranda Angheni, Clauza penală în Dreptul Civil și Comercial, Ed. Oscar Print, Bucuresti, 1996
- I.Adam, C. N. Savu, Legea procedurii insolvenței. Comentarii și explicații, Ed. C.H. Beck, București 2006
- A. Avram, Procedura insoventei. Efectele deschiderii procedurii. Primele măsuri, Ed. Hamangiu, Bucuresti
- R. Bufan, F. Moțiu. A. Deli Diaconescu (coord.), Tratat practic de insolventa, Ed. Hamangiu, 2014
- G.Boroi, Carla Al. Anghelescu, Curs de drept civil. Parte generală. Ed. Hamangiu, Bucuresti 2012
- G. Boroi, Drept civil. Partea generală. Persoanele, ed. a 3-a, Ed. Hamangiu, București, 2008
- Bobei Radu Bogdan, Principiile UNIDROIT privind contractele comerciale internaționale, Ed. CH Beck, 2010
- Beleiu Ghe., Drept civil român, Ed. Universul Juridic, București, 2007
- M.L. Belu Magdo, Contractele comerciale. Tradiționale și modern, Editura Tribuna economică, Bucuresti, 1996
- R. Bufan, R.Catană, L.Bercea (coordonatori), Dreptul comercial la confluența a doua coduri, Ed. Universul Juridic, 2013
- Bunea Șt., coordonator științific, Matei Solomon, Mădălina Spînu, Oana Cristina Stoica, „O nouă perspectivă a prevalenței economicului asupra juridicului în contractele de leasing” Contabilitate și Informatică de Gestiune, 2018
- C.Coca Constantinescu, Leasing Financiar – realitate si perspective, Editura Economica, Bucuresti 2006
- D. Clocotici, Ghe. Gheorghiu, Contractul de leasing, Caractere specifice, R.D.C, nr.7-8/1997
- Stanciu Cârpenaru, Tratat de drept comercial roman, Editia IV-a, Ed. Universul Juridic, 2014
- Cârpenaru S., Tratat de drept comercial român, Ediția a V-a, actualizată, Ed.Universul Juridic, 2016
- St.D.Cârpenaru, V.Nemeș, M.A.Hotca, Noua lege a insolvenței, Ed.Hamangiu, Bucuresti, 2006
- Cârpenaru S., Nemes V., Hotca A.M., Legea nr.85/2006 privind procedura insolvenței. Comentarii pe articole, Ed.Hamangiu, 2008
- St. D. Carpenaru, Mihai Adrian Hotca; Codul insolvenței comentat; Ed. Universul juridic, Bucuresti, 2014
- D. Clocotici, Gh. Gheorghiu, Operațiunile de leasing, Ed. Lumina Lex, 2000
- M. N. Costin, Drept comercial internațional – Ghid alfabetic, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1987
- M.N. Costin, I. Schiau, T. Prescure, Reorganizarea și lichidarea judiciara. Analiza de legislatie si doctrina, Ed. Lumina Lex, Bucuresti 1997
- Chirilă N., Convenția Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare internaționale de mărfuri, Ed. Universul Juridic
- O. Căpățână-”Societățile comerciale”. Ed. Lumina Lex, București, 1996
- I.Dogaru, C. Mocanu, T.R. Popescu, M. Rusu, Principii și instituții în dreptul comerțului internațional, Ed. Scrisul Romanesc, Craiova, 1980
- Dobrescu Bogdan, av., Caducitatea ofertei, www.Raspunsuri.juridice.ro
- Fr.Deak, Tratat de drept civil. Contracte speciale, Ed.Actami, București 1999

- Deak F, Mihai L., Popescu R., *Tratat de drept civil. Contracte speciale*, ediția a V-a, vol.1, actualizat de Popescu Romeo, Ed.Universul Juridic, 2017
- Fr. Deak, *Tratat de drept civil. Contracte speciale*, Ed. Universul Juridic, București, 2001
- E.Dragomir, G.Ciobotea, *Contractul de leasing*, Ed. Nomina Lex 2009
- Ion P. Filipescu, A.I. Filipescu, *Tratat de drept internațional privat*, Ed. Universul Juridic, 2008
- D.Florescu, M. Rotaru, M. Olteanu, G. Spataru, A. Derscanu, *Contractul de leasing*, Editura Universul Juridic, Bucuresti, 2013
- F. Folea, *Tratat practic de insolvență*, Ed. Hamangiu, 2014
- G. Ilie, *Riscurile în Contracte de la vechiul la Noul Cod Civil*, Universul Juridic București 2012
- E. Lupan, I. Sabău-Pop, *Tratat de drept civil român. Vol. I. Partea generală*, Ed. C.H.Beck, București, 2006
- E. Lupan, *Drept civil. Persoana fizică*, Ed. Lumina Lex, București, 1999
- T. Molico, E. Wunder, *Leasingul, un instrument modern de investiții și finanțare*, Editura CECCAR, București, 2003
- Mazilu D., *Tratat privind Dreptul Comerțului Internațional*, Ed. Universul Juridic, București, 2011
- Mazilu D., *Dreptul comerțului internațional. Parte special.* Ed. Lumina Lex, București, 2007
- M. Mureșan, A. Boar, S. Diaconescu, *Drept civil. Persoanele*, Ed. Cordial Lex, Cluj-Napoca, 2000
- I. Macovei, *Tratat de drept al comerțului internațional*, Ed.Universul Juridic, 2014
- *Manual de Bune Practici în Insolvență*, redactat de Pricewaterhouse Coopers, coord. prof. dr. Ion Turcu, 2006
- Nemeș V., *Dreptul asigurărilor*, Ediția a II-a revizuită și adăugită, Ed.Universul Juridic, București, 2011
- Nemeș V.- *Drept Comercial*, Cartea Universitara – Editura Hamangiu 2012
- Sache Neculaescu, *Discuții privind conceptul de obiect al contractului*, Facultatea de Drept și Științe Social-Politice, Universitatea “Valahia” din Târgoviște, 2016
- Csaba Bela Nasz, *Deschiderea procedurii insolventei, în Tratat practic de insolventa*, Ed. Hamangiu, 2014
- Nasz C.B, Motica R., *Declanșarea procedurii insolventei*, Ed. Hamangiu, 2014
- T.R. Popescu, *Dreptul comerțului internațional*, ed. a II-a, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1983
- S. Popovici - *Contractul de leasing*, Ed. Universul Juridic, București 2010
- S. Popovici, *Efecte ale noului Cod civil asupra operatiunilor de leasing*, 2017
- Florina Popa, *Punct de vedere asupra domeniului de aplicare a prevederilor art. 36 din Legea nr. 85/2006*
- Piperea Gheorghe, *Drept comercial*, Ed.C.H.Beck, 2009
- Piperea Gheorghe, *Noul cod al insolventei si reglementarile anterioare*, Ed.C.H. Beck, Bucuresti, 2013
- G. Piperea, *Introducere în dreptul contractelor profesionale*, Editura C.H. Beck Bucuresti 2011
- V. Patulea, C. Turianu, *Drept Comercial. Practica judiciara adnotata*, Ed. All Beck, Bucuresti, 1999
- L.Stănciulescu, *Curs de drept civil- Contracte*; Ed. Hamangiu, 2012
- C. Stătescu, C. Bîrsan, *Drept Civil. Teoria generală a obligațiilor*, ediția a VIII-a, Editura All Beck, București, 2002
- Stănciulescu Liviu, *Curs de drept civil- Contracte*; Ed.Hamangiu, 2012
- Stoica V., *Revista Română de Drept Privat nr. 6/2013: Fundamentul rezoluțiunii și al rezilierii*
- I.Schiau, *Curs de drept comercial*, Ed. Rosetti, București, 2004
- I.Schianu, *Regimul juridic al insolvenței comerciale*, Ed. All Beck, Bucuresti, 2001
- Ioan Sabău-Pop, *Drept civil. Drepturi reale-sinteză teoretică și practică*, U.P.M., 2004

- Silberstein I., Balica L. - Contracte moderne din Dreptul Comerțului Internațional - contractul de leasing, curs Drept bancar, IBR, București, 2006
- G.Tiță Nicolescu, Leasing, Ed. C.H.Beck, 2006
- E.Turcu, Contractul de leasing, Ed.Hamangiu, 2008
- T. R. Popescu, Dreptul comerțului internațional, Ed. Universității, București, 1975
- Ion Turcu, Falimentul. Actuala procedura.Tratat.Ed.Lumina lex, 2005
- Ion Turcu, Legea procedurii insolvenței. Comentariu pe articole. Ed. a 2-a, Editura C.H. Beck, București, 2009
- S. Toma, M. Felea, A. Saseanu, Economie comercială. Teste, aplicatii si studii de caz, Ed. ASE, București, 2005
- S. Toma, M. Felea, A. Saseanu, Economie comercială. Teste, aplicatii si studii de caz, Ed. ASE, București, 2005
- Ion Turcu, Legea procedurii insolvenței. Comentariu pe articole. Editia a 2-a, Ed. C.H. Beck, București, 2009
- C.T. Ungureanu, Noul Cod civil. Comentarii, doctrina si jurisprudenta (in colectivul de autori pentru vol. I si vol. II), Ed. Hamangiu, Bucuresti, 2012
- Carmen Tamara Ungureanu, Dreptul comerțului internațional. Contracte de comerț internațional, Ed. Hamangiu, 2014
- Repertoriu de practici arbitrale române de comerț exterior, București 1987
- Dicționar Enciclopedic, Editura Enciclopedică, București, 1972

II. Bibliografie străină

- Frank J Fabozzi (Yale University), P. Newitt (consultant) Equipment leasing, editia IV-a, Publ. Frank J Fabozzi Associates, New Hope, Pennsylvania, U.S.A, 2000
- Aristotel, Retorica, Cartea I/Cap. V citat după D. Clocotici, Gh. Gheorghiu, Operațiuni de leasing, Ed. Lumina Lex, 1998
- E.Chandraiah, Evaluation of Lease Financing, Concept Publishing Company, New Delhi, 2004
- Cambridge Business English Dictionary, Cambridge University Press;
- Jeffrey Glen, Business Dictionary, 2013
- B. Teyssie - Les groupes de contracts. Ed. LGDJ, Paris,1975
- J.M.Mousseron, J.Raznard, R.Febre, J.L.Pierre, Droit du commerce international, Ed. Litec, Paris, 1997
- ***Dossiers Internationaux, Etats Unis, juridique, fiscal, social, comptable, Ed. Francis Lefebvre, Paris, 1994
- S. Gurusamy, Essentials of financial services, Ed.T. McGrow-Hill, New Delhi, 2014
- G.Ferrarini, Esperienze straniere, în cuprinsul La locazione finanziaria, Il leasing-profilo privatistici e tributary (Culegere de jurisprudență), Ed.Giuffre, Milano, 1977
- P. Malaurie, L. Aymes, Cours de droit civil, Editura CVJAS, Paris, 1996
- A.Mehta, International taxation of cross border leasing income, International Bureau of Fiscal Documentation, Amsterdam, 2005
- D.G.Mayes, C.Nicholas, The economic impact of leasing, Ed.MacMillan Press Ltd., 1988
- The Bundesverband Deutscher Leasing-Unternehmen 2016
- Germany doing business, International Business Publication 2017

- A.I. Trade Finance, Inc. v. Laminaciones de Lesaca, S.A., 41 F.3d 830 (2d) Cir. 1994
- De Nova Giorgio, Il contratto e la giurisprudenza, Manuale del leasing, Impresa & professionisti, EGEA SpA Milano, 1998
- R. Ruozi - Il leasing, Ed. Giuffre, Milano, 1981
- Statement of standard accounting practice No. 21/ Accounting for leases and hire purchase contracts, 1984
- Malaurie Ph., Aynes L., Gautier P-Y, Drept Civil. Contractele speciale, tradusă de D.Dănișor, Ed. Wolters Kluwer, 2009
- Rivista trimestriale di diritto e procedura civile, Ed. Giuffre Milano, 2012
- U. Breccia, P. Cendon, Revista bimestriale de le nuove leggi civili commentate, Leasing e prassi contrattuale, Ed. Dott Milano, 2011
- Delores Risteau, Joanne Mitchell-George, American payroll association. Basic guide to payroll, Ed. Wolters Kluwer, 2017
- Glazunov M., Corporate Strategy in post-communism Russia, Ed. Routledge, 2016
- M. Bonacchi, M. Ferrari, Leasing finanziario. Profili contabili fiscali e gestionali, Ed. Ispoa, Torino, 2007
- Xavier d'Hellencourt av, La location et le credit-bail de parts ou d'actions, www.dhellencourt-avocats.fr
- Ian Shank și Arnold G., Gough Equipment Leasing / Leveraged Leasing, ediția a 4-a., Publicat de Institutul de Drept Practic, 810 7th Ave., New York, NY 10019, 1999.
- G. Baudry-Lacantinerie et L. Barde, Traité théorique et pratique de droit civil. Des obligations, tome I, Paris, 2e éd. 1900
- C.D. Echaudemaison, Dictionnaire d'économie et de sciences sociales, Ed. NATHAN, 2010.
- Giorgio De Nova, Danilo Drago, Manuale del leasing. La obbligazioni del concedente., Ed. Giuridice e economiche dell Università Bocconi e Giuffre, 1998
- Asif Chaudhry, Interpretation and application of International financial reporting standards, Ed. Hoboken, New Jersey, 2015
- Bénabent, Droit civil. Les contrats spéciaux civils et commerciaux, 7e éd, Précis Dalloz, Paris, 2004
- Guido Alpa, Paolo Zatti, La nuova giurisprudenza civile commentate, Ed. CEDAM, 1991
- Larroumet Ch., Bros Sarah, Traite de droit civil, Ed. Economica, Paris, 2016
- George Mousourakis, A Legal History of Rome, Routledge Taylor&Francis Group, 2007
- P.Malaurie, L.Aymes, Cours de droit civil. Tome 8. Les contrats speciaux civilis et commerciaux, Ed. CVJAS, Paris, 1996
- J. Nestre, E. Putman, D. Vidal, Grands arrest du droit des affaires, Ed. Dalloz, Paris, 1995
- M. Jeantin, P. Le Cannu, Entreprises en difficulte, Ed. Dalloz, Paris, 2006
- Revista trimestriale di diritto e procedura civile, Ed. Giuffre Milano, 2005
- W.W. Buckland, Manual of Roman Private Law, Cambridge University Press, 1954
- Gaius, lib. 9 d Edictum Provinciale, Digestele 27, 10, 5. (respectiv Paulus, Ulpian, Digestele)
- G. Ripert, R. Roblot, Traite de droit commercial. Procedures collectives, ed. 16, LGDJ, Paris 2000
- M. Jeantin, P. Le Cannu, Droit commercial. Entreprises en difficulte. Dalloz, Paris, 2006
- Graeme Baber, Essays on International Law, Cambridge Scholar Publishing, 2017
- H. Batiffol, Droit international prive, Paris 1967
- J.P. Niboyet, La theorie de l'autonomie de la volonte, Paris, 1927
- C.M. Schmittoff, The export Trade. The law and practice of international trade, Stevens, Londra, 1990

- Gavalda, Jurisclasseur International, Dalloz 1985
- Iwan Davies, Security Interests in Mobile Equipment, Ed. Routledge, 2017
- Jeremy Barnes, International GAAP ® 2019, Ed. Chichester, West Sussex, Marea Britanie: John Wiley și Sons, Inc., 2019
- Craig Deegan, Contabilitate financiară, ediția a VIII-a, Ed. McGraw-Hill Education Australia, 2016
- R. Hussey, Fundamentals of international financial accounting and reporting, World Scientific, London, UK, 2011
- C.Boobyer, Leasing and asset Finance, Euromoney Book, UK, 2003
- Francois Collart Dutilleul, Philippe Delebeque “Contrats civils et commerciaaux 43 ed Ed. Dalloz Paris 1998
- Alexander, A. Britton, A. Jorisson, International financial reporting and analisys, Thomson, Canada,2007
- John McCarthy, Reminiscences on the Theory of Time-Sharing, Stanford University 2014, <http://jmc.stanford.edu>
- C.O Livlin, The History of Leasing, 2008
- A. Moret, El Nilo y la Civilizacion Egipcia, G. Gloty, The Greek City.1957
- Buffelan-Lanore Y., Larribau-Terneyre, Droit civil. Les obligation, Ed.Universite, 2017

III.Articole, conventii, studii, site-uri, comentarii, note, observatii, legislatie incidenta.

- St.D. Cărpenaru, Cererea introductivă a debitorului in procedura insolventei, Conferinta Internationala Bienala din cadrul Univerisitatii de Vest Timisoara, 2006
- D. Clocotici, Ghe. Gheorghiu, Contractul de leasing, Caractere specifice, R.D.C, nr.7-8/1997,
- D. Clocotici și Ghe. Gheorghiu "Revista de drept comercial" nr. 3/1997 -"Leasing-ul. Utilitatea lui"
- M.N. Costin, D. Tataru, Contractul de asigurare. Concept.Elemente, RDC nr.6/2000
- I. Băjenaru, Leasingul financiar – Particularități, în R.D.C. nr. 1/1992
- Teodor Sâmbrian, Procedura vânzării bunurilor debitorilor în Roma antică (articol), 2009;
- G. Gîrleşteanu, R. Bischin, Considerații cu privire la operațiunile de leasing, Revista de Stiințe Juridice, nr.3/2006
- Dumitru Dobrev, Noul Cod Civil și Evoluția Reglementării Acțiunii Directe, pag.68, Secțiunea Drept Privat, Academia Română. Institutul De Cercetări Juridice „Acad.Andrei Rădulescu”, Doctrina Juridică Românească: Între Tradiție și Reforme; Comunicări prezentate la sesiunea științifică a Institutului De Cercetări Juridice București; 7 martie 2014
- I. Băjenaru, Leasingul financiar – Particularități, în R.D.C. nr. 1/1992
- Daniela Popa – Teza de doctorat, Leasingul Financiar in Practica Romaneasca de Finantare si Posibilitati de Perfectionare a Acestuia in Contextul Integrarii Romaniei in Uniunea Europeana - Universitatea ”Lucian Blaga”Sibiu 2011
- Bojincă M., „ Unele considerații privind obiectul actului juridic civil”, Departamentul Științe Juridice Facultatea de Administrație Publică și Studii Politice Comparate Universitatea „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu, Analele Universității “Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Seria Științe Juridice, Nr. 4/2011
- Florin Moțiu, Unele considerații privind regimul contractelor în derulare în procedura insolvenței, Analele Universitatii de Vest, Timisoara 2014

- Godîncă-Herlea Vasile, Contractele de leasing conform Legii nr. 85/2014 – probleme teoretice și practice, Revista Romana de Drept al Afacerilor 7 (2015)
- Nistor Tudor Ioan, Contractul de time-sharing, <http://www.juspedia.ro>.
- F. Motiu, Unele consideratii privind regimul contractelor în derulare în procedura insolventei, Analele Univ.de Vest Timisoara 2014
- L. Retegan, S. Târnoveanu, Denunțarea contractelor în cadrul procedurii – ipoteze și efecte, avantaje și dezavantaje în apelarea la instituția denunțării contractelor, Revista Phoenix nr. 30, octombrie-decembrie 2009
- Tandareanu N., Suspendarea actiunilor pentru realizarea creantelor impotriva debitorului si a termenelor de prescriptive a actiunilor, Revista de Drept Comercial nr.4/1998
- F. Moțiu, D.D. Moțiu, Dreptul de administrare al debitorului în cadrul procedurii reorganizarii si a falimentului prevazuta de Legea nr.64/1995, in RDC, nr.6/2005
- D. Chirică, în Garanția pentru viciile ascunse ale lucrului vândut, Revista Română de Drept Privat, nr. 5/2007
- Camelia Toader, Contractul de time-sharing, acum reglementat și în România, Revista de drept comercial nr. 9/2004
- Vintilă A., Aspecte teoretice și practice privind operațiunile de leasing, Revista Curentul Juridic, Univ. Petru Maior, Târgu Mureș, 2004
- Ștefan Ioana Roxana, Debitorul în procedura insolvenței- Teză de doctorat - Conducător de doctorat: Prof. Univ. Dr. Ion Turcu, 2011
- Tomescu Raluca, Conditii și efecte ale pactului comisoriu in contractul de leasing, Perspectives of Business Law Journal, Volume 4, Issue 1, 2015
- Tomescu Raluca Antoaneta, Contractele titlu executoriu și consecințele rezilierii asupra acestora în România, Revista Tribuna Juridică, 2016
- Tomescu R.A., „Aspecte teoretice si considerente practice privind executarea contractului de leasing în Romania”, articol publicat în vol. conferinței „Joint International Conferences European Integration – Realities and perspectives” (ISSN 2067-9211), pag. 438, Univ. Danubius Galați, 2015
- www.juridice.ro
- <http://www.juspedia.ro>
- <https://dokumen.tips>
- <http://www.alb-romania.ro>. Site-ul oficial al Asociatiei Societatilor Financiare din Romania.
- www.britannica.com/technology/time-sharing
- <https://business.lesechos.fr/entrepreneurs/transmission-entreprise>
- www.financial-dictionary.com/leveraged+lease
- www.leseurope.org/pages/statistics
- <http://www.businessdictionary.com/>
- [https://bdl.leasingverband.de/german-leasing-laws/;](https://bdl.leasingverband.de/german-leasing-laws/)
- www.inglease.be/legal-framework
- <https://www.unidroit.org/instruments/leasing/convention-leasing>
- <http://www.unidroit.org>
- US Commercial Code

- Leasingul Factoringul și Forfetarea, Metode Moderne de Finanțare, Revista Dreptul nr.1/1993, TJ Sibiu, dec.civ.nr.504/1992
- Clasificarea contractelor de leasing. Reflectarea în contabilitate a operațiunilor de leasing, Expertiza Și Auditul Afacerilor, Business Magazine, nr.11, 27 mart. - 2 apr. 2018
- Tipologia operațiunilor de leasing, www.juspedia.ro, 2009
- ORDONANȚĂ nr.51 din 28 august 1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing , publicata in Monitorul Oficial nr. 224/30 aug. 1997; aprobată și modificări prin legea 90/1998 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr.51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.170 din 30 aprilie 1998.
- Legea nr.66-455/1966
- C.A. Paris 16 B.J.C. 79. II, 18934, pag. 189, cu notă de E. Bey apud Clotocici D., Gheorghiu G., Operațiunile de leasing, Editura Lumina Lex, București, 1998
- Legea 227/2015 privind Codul fiscal. Publicat în Monitorul Oficial nr. 688 din 10.09.2015, cu completările și modificările ulterioare.
- Lege nr.287 din 6 iulie 2006, publicată în M.Of. nr. 606/13 iul. 2006;
- Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, în vigoare de la 01 februarie 1996 până la 18 septembrie 2016, fiind abrogată prin Ordonanță de urgență 54/2016 și înlocuită de Codul Civil 2009;
- Curtea Constituțională-Decizia nr. 1181/2010 referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8, 14, 15 și 16 din Ordonanța Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing.
- Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal
- Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție <https://www.juridice.ro>
- HG nr. 55 din 2 februarie 1998 pentru aprobarea Normelor metodologice privind privatizarea societăților comerciale și vânzarea de active,
- Regulamentului de organizare și funcționare a Fondului Proprietății de Stat, în prezent abrogată.
- Legea nr. 53/2003, Codul Muncii, forma actualizată
- Ordonanța urgență 96/2018 privind prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (Publicata in M. Oficial nr. 963 din 14-noi-2018),
- Legea 127/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind personalul navigant (Publicata in M. Oficial nr. 491 din 14-iun-2018),
- H.G. nr. 1256 din 21 decembrie 2011 privind condițiile de funcționare, precum și procedura de autorizare a agentului de muncă temporară. Emitent: Guvernul României. Publicată în: Monitorul Oficial nr. 5/4.01.2012
- Ordinul Nr. 3055 din 29 octombrie 2009 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene*) emitent: Ministerul Finanțelor Publice, publicat în: M.O.nr. 766 bis din 10 noiembrie
- Legea contabilității nr. 82/1991, republicată
- Directiva a IV-a a Comunitatilor Economice Europene
- Decretul 31/1954,
- Legea nr. 93 din 8.apr.2009 publicată în Monitorul Oficial, Partea I 21.apr.2009;
- Ordonanta 28/2006 privind reglementarea unor masuri financiar-fiscale Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 89 din 31/01/2006

- Ordonanță de urgență nr. 99 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, M.O.1027, partea I din 27.dec.2006, intrată în vigoare la 1.ian.2007
- Directiva nr. 2006/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2006 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de către instituțiile de credit
- Directiva nr. 2006/49/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2006 privind adecvarea capitalului firmelor de investiții și instituțiilor de credit
- Legea 31/1990 publicată în M.Of. nr. 126 - 127/17.11.1990, modificată și actualizată.
- Ordonanța Guvernului Nr. 51/1997 din 28 august 1997, privind operațiunile de leasing și societățile de leasing
- Regulamentul BNR nr.3/1997
- Curtea De Apel București: Secția A V-A Comercială; (Număr Intern 1575/2007);
- Legea nr. 449/2003, din 12/11/2003 privind vânzarea produselor și garanțiile asociate acestora. Modificată de O.U.G. nr. 174/2008 publicată în M.Of. nr. 795 din 27/11/2008.
- Ordin nr. 425 din 3 martie 1998 pentru aprobarea Normelor metodologice de întocmire și utilizare a formularelor tipizate, comune pe economie, care nu au regim special, privind activitatea financiară și contabilă, precum și a modelelor acestora
- Ordonanță nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor
- Hotărârea nr.394 din 8 iunie 1995, privind obligațiile ce revin agenților economici - persoane fizice sau juridice - în comercializarea produselor de folosință îndelungată, destinate consumatorilor, publicată în M.O.nr.122 din 19 iunie 1995
- Centrul de Drept al Întreprinderilor din cadrul Universității Lausanne, lucrarea Leasingul industrial, comercial și imobiliar, pag.208
- Jurisprudența Curții de Casație din Paris
- Legea nr. 449/2003 privind vânzarea produselor și garanțiile asociate acestora
- Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 466 din 25.06.2014
- Jurisprudența C.A. Constanța, Secția Comercială, maritimă și fluvială, contencios administrativ și fiscal
- HG 2139/2004, publicată în M.Of. nr. 46 din 13 ianuarie 2005.
- Regulamentul (UE) 2017/1986 al Comisiei din 31 octombrie 2017 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1126/2008 de adoptare a anumitor standarde internaționale de contabilitate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește Standardul Internațional de Raportare Financiară